

Literatura.

Léon Duguit: *Traité de droit constitutionnel, troisième édition en cinq volumes*. Tome premier: La règle de droit. Le problème de l'Etat. Paříž 1927, 763 str.

Slavné dílo Duguitovo počíná vycházeti ve třetím vydání. Na zásadním hledisku autorovu se v něm nic nezměnilo, jak vyplývá již z krátké předmluvy z 25. května 1927. Hledisko to znamená „sociální pozitivism“ a „juristický realism“, ale nevylučuje podle mínění autora vší veliký idealism a měřítko sociálních hodnot. Tím dá se snad do jisté míry vysvětliti podivuhodná skutečnost, že výsledky teorie Duguitovy nejednou stýkají se s výsledky teorie nauce té jinak v každém směru protichůdné, t. j. normativní jak na to v poslední době bylo často v odborném písemnictví poukazováno (viz na příklad pojednání Tasičovo a Bonnardovo v Revue internationale de la théorie du droit, I. a II. roč.). Od většiny svých francouzských kolegů liší se Duguit výhodně tím že bedlivě všímá si písemnictví jinojazyčného, v první řadě arcí německého. I československému úsilí právně-filosofickému dostává se čestné zmínky (str. 9: „Les études de philosophie du droit ont été activement poursuivies en Allemagne, en Autriche et en Tchécoslovaquie“; na str. 126 je citován s pochvalou článek Kallabův: „Le postulat de la justice dans la théorie du droit“ ve shora zmíněné Revue). Jak oceňuje Duguit důležitost normativní teorie, vysvítá pak ze skutečnosti, že ze všech vynikajících spisovatelů jedinému Kelsenovi a jeho nauce věnuje celou zvláštní kapitolu (§ 4: „La doctrine normativiste du Kelsen“, str. 42—65), v níž úvodem praví: „Elle — t. j. teorie normativní — occupe actuellement une trop grande place dans le monde du droit pour que je ne lui consacre pas un paragraphe spécial.“ Tím liší se tedy Duguit nejen od mnohých svých francouzských kolegů, nýbrž stejně i od řady autorů německých (viz na př. můj posudek o Waldeckerově „Allgemeine Staatslehre“ v VIII. sešitě předcházejícího ročníku tohoto časopisu) a českých, kteří ještě pořád vůči normativní teorii považují pštroší politiku ignorování za nejpřiměřenější prostředek obrany. S hlediska ryze subjektivního mají snad skutečně mnohdy pravdu. (Viz a contrario poznámky Sedláčkovy na str. 51 tohoto čísla.) F. W.

Dr. Zdeněk Neubauer: **Sociální pojištění po stránce procesní.** Řízení a opravné prostředky v nemocenském, invalidním a starobním pojištění československém. (Sbirka spisů právnických a národohospodářských, svazek XXXV.) 291 str., Brno, 1927. Nakladatelství Barvič a Novotný. Cena Kč 50.—. K obsahu tohoto spisu, který pojednává o tématech velmi aktuálním, se ještě podrobněji vrátíme. W.

Kniha judikátů nejvyššího správního soudu ve věcech administrativních (svazek I., 1216 str.) **a finančních** (svazek I., 264 str.) Praha, 1927. Právnícké vydavatelství JUDr. V. Tomsa. Kniha obsahuje judikáty z 1918—1923, uspořádané v administrativní části podle systému příslušných zákonných předpisů, jichž se týkají a to nejdříve judikáty vztahující se na otázky rázu všeobecného, na řízení správní a řízení před nejv. správním soudem a po nich teprve v abecedním pořádku hlavních hesel judikaturu z různých oborů práva materiálního. Ve finanční části předcházejí judikáty, materiálního práva se týkající. judikáty formální.

Publikace je nanejvýš důležitá nejen pro praktiky, nýbrž i teoretiky, kterým dostává se pro zmíněné 5 leté období přehled aplikační činnosti nejv. správního soudu a uspoří tím namáhavé hledání jednotlivých nálezů v Bohuslavově sbírce, k níž tvoří publikace jakýsi přehledný index. Čtením nejv. správního soudu, kteří se této záslužné práce podjali, bude naše právnícká obec zajisté svrchovaně povděčna. W.

Jednací řady pro soudy první a druhé stolice (n. m. spr. z 5. května 1897, č. 112 ř. z. a vl. n. z 3. května 1924, č. 99 Sb. z. a n.) s jednacím řádem pro státní zastupitelství a pro poručenské (sirotčí) úřady vyšel právě

nákladem „Československého Kompasů“, tisk. a vyd. akc. spol. v Praze-Smíchově, ve sbírce komentovaných zákonů jako svazek XXV. ve dvou dílech. Krámská cena dvou dílů vázaných o 2640 stránkách Kč 240.—. Vydání upravil Ant. Hartmann, odb. přednosta v min. spravedlnosti. Jednací řady nevyšly dosud komentované ve státním jazyku. Jsou tu jen textové vydání v říšském zákoníku a ve sbírce z. a n. Texty ty byly však již v různých ustanoveních změněny a doplněny. U nás užívá se namnoze ještě Manzova vydání jednacího řádu č. 112 ř. z. (1897, posledního z r. 1917). Ale i toto vydání není již úplně a nevyhovuje potřebě našich soudů, když byly původní předpisy opět měněny a doplněny značným množstvím nařízení a výnosů po převratu. Rozsah díla svědčí o tomto množství předpisů, které se staly nepřehlednými, byvše po různu vydávány. Požadatel nového vydání se snažil sebrati a sestaviti platné předpisy, opatřil je poznámkami a vysvětlivkami a bude proto toto vydání cenou pomůckou především pro soudy, a to jak pro soudce, tak i pro soudní kancelář zvláště. Usnadní jim každým způsobem spolehlivé úřadování a poskytne znění předpisů ve státním jazyku. Ale i jiným praktickým právníkům poslouží značně, poněvadž obsahuje na př. veškeré mezinárodní smlouvy o právní pomoci v občanských, exekučních a trestních věcech, různé jiné předpisy, zasahující do jejich působnosti, jichž znalost jest každému praktickému právníku nutná.

JUDr. Frant. Rouček: **Československý zákon směnečný**. Praha 1928. Nákladem Československého Kompasů, 436 stran. Cena 60 Kč.

Jako svazek XXIII. sbírky „Komentované zákony Českoslov. republiky“ vychází, což je obzvláště chvályhodno, hned po uzákonění Roučkův „Českosl. zákon směnečný“. Autor doprovází text zákona obširným výkladem, odkazy na býv. rak. a uh. zákon směnečný, materialie, judikaturu a příslušnou literaturu. Svazek je tím cennějším obohacením sbírky Československého Kompasů, že jde o zákon, jenž bude vzat za podklad jednání mezinárodní konference, pověřené úkolem, vypracovati osnovu světového zákona směnečného. Vydání toto zpracoval autor na podnět ministerstva pro sjednocení zákonů a organizace správy, aby usnadnil vžití nového zákona.

Dr. Rudolf Dominik a Dr. Karel Kizlink: **Československý směnečný zákon** ze dne 13. prosince 1927, č. 1 Sb. z. a n. z r. 1928, Praha 1928. Náklad Vladimíra Orla. Cena Kč 36.—. Obsahuje text zákona, jeho výklad a nálezy nejvyšších soudních stolic.

Prof. Dr. Antonín Kolář: **Sociální otázka v starém Řecku a Římě**. (Sbírka přednášek a rozprav extense university Komenského, sv. 20.) 150 str. Bratislava 1927.

Vypsání vědecké soutěže.

K oslavě 10 letého trvání československé republiky a vedeno snahou, aby příslušníci stavu soudcovského, advokátního a notářského hojněji se zúčastnili vědecké práce v oboru právním, vypisuje ministerstvo spravedlnosti sedm cen, a to:

- 2 ceny po 2000 Kč,
- 2 ceny po 1500 Kč a
- 3 ceny po 1000 Kč.

Ceny tyto budou uděleny jako čestná odměna za právnícká díla nebo vědecká pojednání z oboru platného hmotného práva nebo řízení civilního a trestního, včetně kriminální psychologie a sociologie, která byla uveřejněna v roce 1927 nebo budou uveřejněna do konce dubna 1928. — Nebude-li prací uveřejněných tiskem, bude vzat zřetel i na práce v rukopisech.

Práce o cenu se ucházející budtež zaslány anebo budíž sděleno, kde byly vtištěny, do 30. dubna presidiu ministerstva spravedlnosti v Praze.

O udělení cen rozhodne sbor sestávající z ministra spravedlnosti neb jeho zástupce a zástupců vědy a odborných korporací a sdružení; sbor není však vázán na udělení cen ve stanovených částkách; může z celkové částky (10.000 Kč) uděliti i méně cen ve vyšším obnosu nebo více menších cen. Rozhodnutí bude vyhlášeno 28. října 1928.